

Briselē, 3.8.2015.
COM(2015) 385 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

**Komisijas 33. ikgadējais ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam
par ES antidempinga, antisubsidēšanas un tirgus aizsardzības pasākumiem (2014)**

{SWD(2015) 149 final}

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

**Komisijas 33. ikgadējais ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam
par ES antidempinga, antisubsidēšanas un tirgus aizsardzības pasākumiem (2014)**

IEVADS

Šis ir ziņojums par Eiropas Savienības antidempinga, antisubsidēšanas un tirgus aizsardzības pasākumiem 2014. gadā. To iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar 22.a pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 1225/2009 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis ("antidempinga pamatregula"), 33.a pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 597/2009 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis ("antisubsidēšanas pamatregula") un 23. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem.

Antidempinga (AD), antisubsidēšanas (AS) un tirgus aizsardzības (TA) izmeklēšanas, kuras veic Komisija, notiek saskaņā ar minētajām Padomes regulām. Visaptverošs pārskats par esošajiem tiesību aktiem, terminoloģiju un procedūrām ir ietverts pievienotajā dienestu darba dokumentā.

Šajā īsajā ziņojumā sniegts pārskats par pasākumiem tirdzniecības aizsardzības jomā Eiropas Savienībā 2014. gadā, un tāpat kā iepriekšējos gados to papildina Komisijas dienestu darba dokuments, kam pievienoti detalizēti pielikumi. Ziņojumā ievērota tāda pati kopējā struktūra kā dienestu darba dokumentā; abos šajos dokumentos izmantoti vieni un tie paši virsraksti, tādējādi nodrošinot iespēju viegli atrast plašāku informāciju.

Šis ziņojums un dienestu darba dokumenta pilns teksts ir publiski pieejams arī šajā tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/trade/issues/respectrules/anti_dumping/legis/index_en.htm.

1. PĀRSKATS PAR ANTIDEMPINGA, ANTISUBSIDĒŠANAS UN TIRGUS AIZSARDZĪBAS IZMEKLĒŠANĀM UN PASĀKUMIEM

1.1. Vispārīga informācija

Spēkā esošo pasākumu un notiekošo izmeklēšanu skaits apmēram atbilst skaitam 2013. gadā. Tomēr ir mainījies sadalījums. 2014. gadā ir notikusi atgriešanās pie lielāka skaita jaunu izmeklēšanu un pie pārskatīšanu (īpaši termiņbeigu pārskatīšanu) skaita samazināšanās salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Eiropas Savienībā 2014. gada beigās bija spēkā 81 AD pasākums un 13 AS pasākumi.

2014. gadā AD vai AS pasākumi attiecās uz 0,29 % no kopējā importa ES.

Sīkāks pārskats sniegts dienestu darba dokumentā, kas pievienots šim ziņojumam. Atsauces uz dienestu darba dokumenta pielikumiem ir nodaļu virsrakstos.

Attiecībā uz jaunu lietu sākšanas un lietu slēgšanas skaitļiem turpmākajās nodaļās jānorāda, ka lielākā daļa 2014. gadā pabeigto lietu ir sāktas 2013. gadā, kamēr daudzās 2014. gadā sāktajās lietās lēmums tiks pieņemts 2015. gadā.

1.2. Jaunas izmeklēšanas (sk. A līdz E pielikumu un N pielikumu)

2014. gadā tika sāktas 16 jaunas izmeklēšanas. Pagaidu maksājumi tika noteikti 2 procedūrās. 3 lietas tika izbeigtas, nosakot galīgos maksājumus. 4 izmeklēšanas tika izbeigtas, nenosakot pasākumus.

1.3. Pārskatīšanas izmeklēšanas

Pārskatīšanas izmeklēšanas vēl joprojām veido ievērojamu daļu Komisijas TAI dienestu darba. Dienestu darba dokumenta 2. tabulā sniegta statistikas informācija par 2010.-2014. gadu.

1.3.1. *Termiņbeigu pārskatīšanas (sk. F pielikumu)*

AD pamatregulas 11. panta 2. punktā un AS pamatregulas 18. pantā noteikts, ka pasākumi beidzas pēc pieciem gadiem, izņemot gadījumus, kad termiņbeigu pārskatīšanā tiek pierādīts, ka tos jāturpina saglabāt sākotnējā veidā. 2014. gadā 2 pasākumi pēc piecu gadu termiņa beidzās automātiski.

2014. gadā tika sāktas 10 termiņbeigu pārskatīšanas izmeklēšanas. 8 termiņbeigu pārskatīšanas tika noslēgtas, apstiprinot maksājumu nākamajiem pieciem gadiem. 4 termiņbeigu pārskatīšanas noslēdzās ar to, ka pasākumi tika izbeigti.

1.3.2. *Starpposma pārskatīšanas (sk. G pielikumu)*

Saskaņā ar AD pamatregulas 11. panta 3. punkta un AS pamatregulas 19. panta noteikumiem pasākumus var pārskatīt, kamēr tie ir spēkā. Pārskatīšanu var ierobežot, attiecinot to tikai uz dempinga/subsidēšanas vai kaitējuma aspektiem.

Kopā 2014. gadā tika sāktas 5 starpposma pārskatīšanas. 5 starpposma pārskatīšanas tika noslēgtas, apstiprinot vai grozot maksājumu. 2 starpposma pārskatīšanas noslēdzās ar to, ka pasākumi tika izbeigti.

1.3.3. *“Citas” starpposma pārskatīšanas (sk. H pielikumu)*

Apskatāmajā periodā tika pabeigtas 3 “citas” pārskatīšanas, proti, tādas, kas neatbilst AD pamatregulas 11. panta 3. punktam vai AS pamatregulas 19. pantam. Netika uzsākta neviena jauna šāda pārskatīšana.

1.3.4. *Pārskatīšanas sakarā ar jauniem eksportētājiem (sk. I pielikumu)*

Saskaņā ar AD pamatregulas 11. panta 4. punktu un AS pamatregulas 20. pantu var veikt “jauna uzņēmuma” un “paātrināto” pārskatīšanu, lai noteiktu individuālo dempinga starpību vai individuālo kompensācijas maksājumu jauniem eksportētājiem, kuri atrodas attiecīgajā eksportētājvalstī un kuri izmeklēšanas periodā ražojumu nav eksportējuši. Šādiem eksportētājiem ir jāpierāda, ka tie patiešām ir jauni eksportētāji un ka tie faktiski sākuši eksportēt uz ES pēc izmeklēšanas perioda. Tad tiem var aprēķināt individuālo maksājumu, kas parasti ir mazāks par valsts mēroga maksājumu.

2014. gadā tika sāktas 2 pārskatīšanas sakarā ar jauniem eksportētājiem, bet 3 šādas pārskatīšanas tika pabeigtas.

1.3.5. *Absorbcijas izmeklēšanas (sk. J pielikumu)*

Ja ir pietiekama informācija, kas liecina, ka pēc sākotnējās izmeklēšanas perioda un pirms vai pēc pasākumu noteikšanas eksporta cenas ir samazinājušās vai ka ES importētā ražojuma tālākpārdošanas cenas vai turpmākās pārdošanas cenas ir nepietiekami mainījušās vai nemaz nav mainījušās, var sākt absorbcijas pārskatīšanu, lai pārbaudītu, vai pasākums ir ietekmējis iepriekš minētās cenas. Dempinga starpības var aprēķināt atkārtoti un maksājumu var palielināt, lai ņemtu vērā šādas zemākas eksporta cenas. Iespēja veikt absorbcijas pārskatīšanas ir iekļauta AD pamatregulas 12. pantā un AS pamatregulas 19. panta 3. punktā.

2014. gadā tika sāktas 2 šādas pārskatīšanas un neviena netika pabeigta.

1.3.6. *Izmeklēšanas saistībā ar pasākumu apiešanu (sk. K pielikumu)*

AD pamatregulas 13. pantā un AS pamatregulas 23. pantā ir paredzēta iespēja atsākt izmeklēšanas, ja tiek sniegti pierādījumi par pasākumu apiešanu.

2014. gadā tika sāktas 3 šādas izmeklēšanas. 1 izmeklēšana saistībā ar pasākumu apiešanu beidzās ar pasākumu paplašināšanu.

1.4. **Tirgus aizsardzības izmeklēšanas (sk. L pielikumu)**

2014. gadā ES neieviesa nekādus tirgus aizsardzības pasākumus.

2. **ANTIDEMPINGA UN ANTISUBSIDĒŠANAS PASĀKUMU IZPILDE**

2.1. **Pasākumu pēcpārbaude**

Pēcpārbaude attiecībā uz spēkā esošajiem pasākumiem tika vērsta uz četrām galvenajām jomām: 1) lai novērstu krāpšanu; 2) lai uzraudzītu tirdzniecības plūsmas un notikumu attīstību tirgos; 3) lai uzlabotu efektivitāti ar attiecīgajiem instrumentiem; 4) lai reaģētu uz pārkāpumiem. Darbības šajās jomās ļāva Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm rīkoties proaktīvi, lai nodrošinātu tirdzniecības aizsardzības pasākumu pienācīgu izpildi Eiropas Savienībā.

2.2. **Saistību uzraudzība (sk. M un Q pielikumu)**

Saistību uzraudzība veido daļu no izpildes darbībām, jo saistības ir viens no antidempinga vai antisubsidēšanas pasākumu veidiem. Komisija apstiprina saistības, ja tiek pierādīts, ka tās var efektīvi novērst dempinga vai subsidēšanas radīto kaitējumu.

2014. gada sākumā spēkā bija 134 saistības. 2014. gadā saistību portfelī notika šādas pārmaiņas: viena uzņēmuma saistības tika atsauktas, jo tika konstatēti pārkāpumi; divu uzņēmumu saistības tika atsauktas sakarā ar apstākļu maiņu saistību īstenošanas laikā; viena uzņēmuma saistību termiņš beidzās un viena uzņēmuma saistības anulēja ES Tiesa; jaunas saistības netika pieņemtas. Tādējādi 2014. gada beigās pavisam bija spēkā 129 saistības.

3. **KOMPENSĀCIJA**

Saskaņā ar AD pamatregulas 11. panta 8. punktu un AS pamatregulas 21. panta 1. punktu importētāji var pieprasīt atmaksāt attiecīgo iekasēto maksājumu, ja tiek pierādīts, ka dempinga/subsīdiju starpība ir likvidēta vai samazināta līdz tādām līmenim, kas ir zemāks par spēkā esošo maksājumu.

2014. gadā tika iesniegti 42 jauni kompensācijas pieprasījumi. 2014. gada beigās turpinājās 13 kompensāciju izmeklēšanas, kas attiecās uz 31 pieprasījumu. 2014. gadā tika pieņemts 31 Komisijas lēmums: 20 lēmumos tika piešķirtas daļējas kompensācijas, bet 11 lēmumos kompensāciju pieprasījumus noraidīja. 10 pieprasījumi tika atsaukti.

4. **TIRDZniecības aizsardzības instrumentu (TAI) modernizācija**

Komisija 2013. gada aprīlī pieņēma tiesību akta priekšlikumu un paziņojumu, un Eiropas Parlamentā un Padomē norisinās parastā likumdošanas procedūra. Parlaments 2014. gada aprīlī balsoja par normatīvo rezolūciju un tādējādi noslēdza

pirmo lasījumu. Komisija tad arī pieņēma zināšanai pamatnostādņu projektus par četriem tematiem ar mērķi tos pieņemt vēlāk, kad likumdošanas process būs pavisam pabeigts.

Modernizācija ir svarīga ieinteresētajām personām, jo tā ir veids, kā pielāgot tirdzniecības aizsardzības instrumentus (TAI) mūsdienu uzņēmējdarbības realitātei. Mūsdienu tirdzniecības vide ievērojami atšķiras no tās, kāda bija pirms 20 gadiem, kad tika noslēgta Urugvajas kārta un kad tika veiktas pēdējās ievērojamās izmaiņas globālajos noteikumos attiecībā uz TAI. Tādēļ ir jāuzlabo pašreizējā ES tirdzniecības aizsardzības sistēma, lai tā nāktu par labu visām ieinteresētajām personām.

Modernizācijas mērķis ir padarīt instrumentus lietderīgākus un iedarbīgākus. Atrodot praktiskus risinājumus reālām problēmām, ar kurām saskaras ieinteresētās personas, paredzams, ka TAI kļūs pieejamāki un pasākumi ļaus mērķtiecīgāk reaģēt uz konkrētu negodīgu tirdzniecības praksi, ko piekopj mūsu tirdzniecības partneri. Citi svarīgi projekta elementi ir lielāka pārredzamība, īpašas uzmanības pievēršana MVU, vienlaikus rūpējoties par interešu līdzsvaru.

5. VALSTS MĒROGA TIRGUS EKONOMIKAS STATUSS (TES)

Patlaban antidempinga izmeklēšanu nolūkos valsti var uzskatīt par tirgus ekonomiku, ja tā atbilst pieciem kritērijiem, kuri ir izklāstīti arī šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā. Valsts mēroga TES ir pieprasījušas sešas valstis: Ķīna, Vjetnama, Armēnija, Kazahstāna, Mongolija un Baltkrievija.

2014. gadā Vjetnama un Kazahstāna sniedza papildu informāciju saistībā ar to pieprasījumiem. Iesniegtā informācija gada laikā tika pārbaudīta īpašās TES darba grupas sanāsmēs ar abu valstu attiecīgo ministriju amatpersonām. Šī informācija kopā ar citu informāciju no neatkarīgiem avotiem bija pamatā tam, lai Komisija atjauninātu valstu novērtējumus; šis process turpinājās līdz 2014. gada beigām.

Komisijas dienesti 2014. gada aprīlī iesniedza Mongolijai novērtējuma ziņojumu par šīs valsts progresu saistībā ar TES; šajā ziņojumā tika uzskatīts par izpildītu piektais kritērijs. Tāpat ziņojumā tika secināts – neraugoties uz zināmu progresu saistībā ar pārējiem kritērijiem, tas nav bijis pietiekams, lai konstatētu atbilstību kādam no tiem.

Ar Ķīnu konsultācijas par TES nav notikušas kopš 2008. gada. 2014. gadā Komisija joprojām vēlējas apspriest Ķīnas paveikto TES saņemšanai, cerot, ka Ķīnas iestādes turpinās iesaistīties šajā procesā un sniegs informāciju, kas Komisijai vajadzīga TES analīzei.

Armēnija 2014. gadā no jauna aktivizēja iesaisti TES procesā, sniedzot atjauninātu informāciju par notikumu attīstību tās ekonomikā, kā arī atbildes uz jautājumiem, kas tai tika nosūtīti 2010. gadā. Šis valsts novērtējums turpinājās, ņemot vērā šo jauno informāciju. Ar Baltkrieviju darbs pie šīs tēmas ir apturēts jau kopš 2010. gada, ņemot vērā politisko situāciju šajā valstī.

6. INFORMATĪVI UN KOMUNIKĀCIJAS PASĀKUMI, DIVPUSĒJI KONTAKTI

6.1. Mazie un vidējie uzņēmumi (MVU)

Dalība tirdzniecības aizsardzības izmeklēšanās maziem un vidējiem uzņēmumiem var radīt zināmas grūtības, ņemot vērā to nelielo izmēru un ierobežotos resursus. Lai palīdzētu MVU tikt galā ar sarežģītajiem jautājumiem, kas saistīti ar TAI izmeklēšanām, 2004. gada decembrī tika izveidots MVU palīdzības dienests.

2014. gadā šis palīdzības dienests turpināja atbildēt uz informācijas pieprasījumiem. Pieprasījumi bija saistīti tiklab ar jautājumiem par konkrētām izskatāmajām lietām, kā ar vispārīgākām tirdzniecības aizsardzības problēmām, gan pievērsoties lietu procesuālajiem aspektiem, gan skatot jautājumus pēc būtības. Arī TAI tīmekļa vietnē īpaši uzsvērtā MVU loma TAI izmeklēšanās un tiek piedāvāti praktiski padomi un palīdzība.

6.2. Divpusēji kontakti / informatīvie pasākumi – ražošanas nozare un trešās valstis

Komisijas TAI dienestu darba svarīga sastāvdaļa ir ES tirdzniecības aizsardzības tiesību aktu, procedūru un prakses skaidrošana.

Komisija 2014. gadā rīkoja divus mācību seminārus par ES tirdzniecības aizsardzības politiku un praksi amatpersonām no vairākām trešām valstīm. Ar daudzām trešām valstīm, piemēram, Ķīnu, Koreju, Japānu, Austrāliju, Vjetnamu un Maroku, citādu divpusēju kontaktu veidā tika apspriesti dažādi tirdzniecības aizsardzības jautājumi.

2014. gada februārī norisinājās seminārs ES ražošanas nozares un uzņēmējdarbības organizāciju pārstāvjiem, kurā dažādās ieinteresētās personas sanāca kopā, lai apspriestu ES tirdzniecības aizsardzības politikas un prakses aspektus. Starp dalībniekiem bija pārstāvji no ražotāju un importētāju apvienībām, kā arī no izplatīšanas nozares. 2014. gadā notika arī virkne tikšanos ar Eiropas galvenajām ieinteresēto personu apvienībām (piemēram, Eiropas Biznesa konfederāciju).

7. UZKLAUSĪŠANAS AMATPERSONA

Uzklausīšanas amatpersonas primārais uzdevums ir garantēt ieinteresēto personu tiesības uz aizstāvību un tādējādi palīdzēt nodrošināt to, ka tirdzniecības procedūrās noteikumi tiek īstenoti objektīvi un pārskatāmi. Uzklausīšanas amatpersonas loma un pilnvaras ir izklāstītas oficiālā mandātā ar Eiropas Komisijas priekšsēdētāja lēmumu, garantējot tiesību aktos paredzēto kārtību tirdzniecības procedūrās un amata neitralitāti. Uzklausīšanas amatpersona administratīvi ir piesaistīta par tirdzniecības politiku atbildīgajam komisāram. Uzklausīšanas amatpersonas darbība vairs netiks izskatīta šajā ziņojumā, bet izklāsts par to būs pieejams atsevišķā ziņojumā, kurš atrodams:

<http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/contacts/hearing-officer/>

8. PĀRSKATĪŠANA TIESĀ – TIESAS/VISPĀRĒJĀS TIESAS LĒMUMI (SK. S PIELIKUMU)

Vispārējā tiesa un Tiesa 2014. gadā pasludināja kopumā 28 spriedumus antidempinga vai antisubsidēšanas jomā. 5 Tiesas spriedumi attiecās uz apelācijām pret Vispārējās tiesas spriedumiem, bet 4 bija prejudiciāli nolēmumi.

2014. gadā tika ierosinātas 37 jaunas lietas. 28 lietas tika ierosinātas Vispārējā tiesā, bet 9 – Tiesā.

Vispārējā tiesā un Tiesā 2014. gada beigās vēl neizskatīto lietu saraksts antidempinga un antisubsidēšanas jomā ir atrodams dienestu darba dokumenta S pielikumā.

9. PASĀKUMI PASAULES TIRDZniecības ORGANIZĀCIJAS (PTO) IETVAROS

9.1. Strīdu izšķiršana antidempinga, antisubsidēšanas un tirgus aizsardzības jomā

PTO nosaka stingru procedūru strīdu izšķiršanai starp PTO dalībniekiem PTO nolīgumu piemērošanā.

2014. gadā tika izveidotas divas ekspertu grupas, proti, ekspertu grupa attiecībā uz antidempinga pasākumiem pret alifātisko spirtu importu no Indonēzijas (DS442) un ekspertu grupa attiecībā uz antidempinga pasākumiem pret biodīzeļdegvielu no Argentīnas (DS473). Procedūrā DS397 (atbilstības procedūras pēc PTO strīda par ES galīgajiem antidempinga pasākumiem, kas bija noteikti konkrētu Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam) 2014. gada novembrī notika lietas apspriešanas sanāksme starp pusēm un ar trešām pusēm. Visbeidzot, ES piedalījās konsultācijās ar Krieviju par izmaksu koriģēšanas metodēm un konkrētiem antidempinga pasākumiem un 2014. gada 22. jūlijā tika izveidota ekspertu grupa (DS474), tāpat tika izveidota ekspertu grupa ar Indonēziju par antidempinga pasākumiem pret biodīzeļdegvielu (DS480) un ar Pakistānu par kompensācijas pasākumiem saistībā ar *PET* importu (DS486).

9.2. Citi PTO pasākumi

Noteikumu sarunu grupa 2014. gadā sarunas neveica. Grupas priekšsēdētājs vēstnieks *Wayne McCook* 2014. gada 16. decembrī vadīja atvērtās konsultācijas ar PTO dalībniekiem, lai apspriestu iespējamo tālāko rīcību noteikumu jomā 2015. gadā, tostarp izvērtējuma sesijas organizēšanu un iespējamu darbu pie pārredzamības.

2014. gadā divas reizes notika Tehnisko jautājumu grupas (Sarunu grupas apakšgrupas) sanāksmes. Grupa apsprieda virkni jautājumu saistībā ar antidempinga izmeklēšanu veikšanas praktiskajiem aspektiem, tostarp turpināmības pārbaudēm, cenu saistībām un attiecīgajiem ražojumiem.

Paralēli šīm darbībām Komisijas dienesti turpināja piedalīties antidempinga, subsīdiu un kompensāciju un tirgus aizsardzības komiteju pastāvīgajā darbā. Komitejas divas reizes tikās īpašās komitejas sanāksmēs, lai pārskatītu paziņojumus, tostarp ES 2013. gada jauno un pilnīgo paziņojumu par subsīdijām.

10. SECINĀJUMI

2014. gadu raksturo no jauna uzsāktu izmeklēšanu skaita pieaugums un termiņbeigu pārskatīšanu skaita samazinājums. Tāpat kā iepriekšējos gados tas atspoguļo to sūdzību veidu, kas iesniegtas un pamatotas ar pirmšķietamiem pierādījumiem. Turpinot iepriekšējo gadu tendenci, ES neveica nekādus tirgus aizsardzības pasākumus.

Turpinājās darbs pie tirdzniecības aizsardzības instrumentu modernizācijas priekšlikuma – Parlaments 2014. gada aprīlī balsoja par normatīvo rezolūciju, noslēdzot pirmo lasījumu, un turpinās diskusijas Padomē.

Komisijas TAI dienesti arī turpināja informatīvos pasākumus, vērsties pie trešo valstu amatpersonām, Savienības ražošanas nozares un importētājiem.